

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **O. V.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2016, č. j. 10 A 13/2015 - 57,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně O. V. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 2. 3. 2016, č. j. 10 A 13/2015 - 57, a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení, případně aby byla zrušena také správní rozhodnutí a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2015, č. j. CPR-20995-2/ČJ-2014-930310-V243, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno usnesení Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 11. 11. 2014, č. j. KRPA-101657-103/ČJ-2012-000022. Tímto usnesením bylo zastaveno řízení o

žádosti žalobkyně o stanovení nové lhůty k vycestování na základě ust. § 102 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a to z důvodu, že žalobkyni byla výjezdním příkazem stanovena povinnost vycestovat z území České republiky do 8. 11. 2014, a žádosti proto nebylo možno vyhovět.

Městský soud ve věci rozhodoval znovu poté, co byl jeho předchozí rozsudek ze dne 15. 4. 2015, č. j. 10 A 13/2015 - 34, zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2015, č. j. 7 Azs 133/2015 - 33, a věc mu byla vrácena k dalšímu.

V nyní napadeném rozsudku městský soud poukázal na to, že žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění má odkladný účinek, přičemž soud o ní rozhodne do 60 dnů. Žalobkyně tak mohla předpokládat, v jakém časovém horizontu soud pravděpodobně rozhodne, a měla tedy dostatečný prostor k tomu, aby si záležitosti spojené s nuceným vycestováním obstarala i v této „dodatečné lhůtě“. Nemohla se objektivně spoléhat na to, že její žalobě bude vyhověno. Mohla a měla počítat s variantou, že i v řízení před Nejvyšším správním soudem nebude ve věci správního vyhoštění úspěšná. Lhůta od 11. 6. 2014 (uplynutí lhůty 30 dnů k vycestování) do 8. 11. 2014 (poslední den lhůty stanovený výjezdním příkazem) byla pro zajištění pozemní přepravy žalobkyně a její nezletilé dcery, jakož i pro vyřízení záležitostí souvisejících s opuštěním území dostačující. Nebyl tedy dán závažný důvod, proč by měla být lhůta k vycestování novým rozhodnutím prodlužována nebo stanovena znovu. Lhůtu stanovenou ve výjezdním příkazu nelze zaměňovat se lhůtou k vycestování. Zákonem stanovené rozmezí lhůty k vycestování na výjezdní příkaz nedopadá. Nesprávný je i názor, že výjezdní příkaz v délce 5 dnů odporuje požadavku správního řádu, aby nově stanovená lhůta byla minimálně stejně dlouhá jako lhůta původní. Výjezdním příkazem nebyla stanovena lhůta k vycestování. Nedůvodnou je i námitka nevypořádání se s odvolacími námitkami. Identifikace žalobkyně jménem, příjmením a datem narození byla zcela dostačující. Městský soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů obsažených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Stěžovatelka namítla porušení ust. § 2 odst. 3 a 4 a § 3 správního řádu. Městský soud opět dospěl k nesprávnému posouzení, když dospěl k závěru, že nenastaly vážné důvody pro vydání nového rozhodnutí. Závěry a odůvodnění městského soudu jsou nesprávné, v rozporu s právními předpisy a fakticky též proti smyslu předchozího rozsudku Nejvyššího správního soudu. Stěžovatelka má na území nezletilé dítě. Stanovení lhůty k vycestování v délce 5 dní je nepřiměřeně krátké a v rozporu se zákonem, který stanoví lhůtu v rozmezí 7 až 60 dní. Ust. § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 17. 12. 2015, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), na projednávaný případ dopadá. Příkaz k vycestování musí být vydán formálním způsobem, aby stanovil závazně lhůtu k vycestování. Stěžovatelka se domáhala v rámci správního řízení vydání nového rozhodnutí, které by jí umožnilo z území v souladu s právními předpisy vycestovat. Na věc nelze pohlížet tak, že měla několik měsíců během soudního řízení čas se na vycestování připravit. Správní orgán měl vydat nové rozhodnutí a v něm závazně stanovit novou a přiměřenou lhůtu k vycestování. Pokud se týká samotných důvodů pro stanovení nové lhůty k vycestování,

pokračování

odkázala stěžovatelka na žalobní argumentaci, neboť ta nebyla soudem řádně vypořádána. Soud námitky přechází povrchně a odkazuje na ustanovení, která na řešený případ vůbec nedopadají. Nedostatečně zdůvodnil své rozhodnutí, jelikož vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nedostatečně vypořádal námitky a nezabýval se náležitě ani skutečným stavem věci.

Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na shromážděný spisový materiál.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Jelikož se jedná o opakovanou kasační stížnost v dané věci, vážil Nejvyšší správní soud také její přípustnost z hlediska ust. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

Ze zákazu opakované kasační stížnosti judikatura Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu dovodila nad rámec doslovného znění ust. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. další výjimky, jejichž respektování znamená dodržení smyslu a účelu rozhodování Nejvyššího správního soudu. Dospěla k závěru, že toto ustanovení nelze vztáhnout zejména na případy, kdy Nejvyšší správní soud vytýká nižšímu správnímu soudu procesní pochybení nebo nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti za tohoto procesního stavu by znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva. I tyto výjimky je nutno vnímat v kontextu citovaného ustanovení, tedy tak, že námitky opakované kasační stížnosti se musí pohybovat v rámci již vysloveného právního názoru či pokynu, tj. v mezích závěrů Nejvyššího správního soudu, které v dané věci vyslovil, anebo musí směřovat k právní otázce v první kasační stížnosti neřešené proto, že – zejména pro vadný procesní postup nebo vadu obsahu rozhodnutí krajského soudu – řešena být nemohla. Pokud by se ovšem mimo tyto výjimky připustil stav, že v opakovaných kasačních stížnostech účastníci mohou měnit jejich rozsah a důvody mimo rámec předchozího závazného právního názoru či pokynu, zákaz opakovaného projednání věci kasačním soudem by se tím popřel. Citované ustanovení tedy limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným. Obdobně je třeba nahlížet na námitky, které účastník řízení ve své první kasační stížnosti neuplatnil, ačkoliv je uplatnit mohl (v podrobnostech viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, č. 2365/2011 Sb.NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Námitky, které již byly předmětem přezkumu ze strany Nejvyššího správního soudu v řízení o předchozí kasační stížnosti, a námitky, které nebyly v předchozí kasační stížnosti uplatněny, ačkoliv uplatněny být mohly, je tedy nutno považovat za nepřipustné (viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2010, č. j. 2 As 67/2010 - 105, nebo ze dne 6. 8. 2012, č. j. 2 As 40/2012 - 36).

V projednávané věci byl předchozí rozsudek městského soudu zrušen pro nesprávný právní názor týkající se aplikace ust. § 41 s. ř. s. na běh lhůty pro vycestování v průběhu soudního přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění. Jiné právní otázky nebyly ze strany Nejvyššího správního soudu posuzovány. Jelikož pak městský soud svůj nový rozsudek založil na zcela odlišných důvodech a stěžovatelka rozporuje tyto nové závěry, nevybočují námitky uplatněné v opakované kasační stížnosti z rámce předchozího závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost směřuje k právním otázkám v předchozím řízení o kasační stížnosti neřešeným, a je tudíž přípustná.

Před přistoupením k věcnému přezkumu musí dále Nejvyšší správní soud poznamenat, že se může v řízení o kasační stížnosti zabývat pouze kasačními námitkami, ze kterých je zřejmé, z jakých skutkových a právních důvodů se stěžovatelka domnívá, že městský soud pochybil a jak konkrétně. Tak tomu není v případě obecného konstatování porušení ust. § 2 odst. 3 a 4 a § 3 správního řádu. Stěžovatelka tato konstatování doprovází prakticky pouze parafrází obsahu těchto ustanovení s tím, že tato pravidla nebyla dodržena. Jak konkrétně měla být v daném případě tato ustanovení porušena, již neuvádí. Kromě toho tyto námitky ani nesměřují vůči městskému soudu, nýbrž vůči žalovanému. Nenamítá-li stěžovatelka v této části žádné pochybení městského soudu, nemohou být tyto námitky z povahy věci vůbec důvodem pro zrušení jeho rozsudku.

Podobně jsou zcela nekonkrétní námitky, že městský soud rozhodl v rozporu s právními předpisy a proti smyslu předchozího rozsudku Nejvyššího správního soudu, že se náležitě nezabýval skutečným stavem věci a že odkázal na ustanovení, která na daný případ nedopadají.

Taktéž námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku stěžovatelka uplatňuje spíše pomocí obecných formulací, aniž by přímo poukázala na konkrétní žalobní námitky, které podle ní městský soud nevypořádal. V obecně rovině je nutno jistě souhlasit, že neposouzení žalobních námitek má za následek nepřezkoumatelnost rozsudku (v podrobnostech viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, všechny dostupné na <http://nalus.usoud.cz>, nebo rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb.NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 – 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 – 75). Napadený rozsudek nicméně plně dostal všem požadavkům kladeným na odůvodnění rozsudku soudu vysloveným například ve výše citované judikatuře (stejně tak jako v judikatuře citované stěžovatelkou). Městský soud své závěry náležitě zdůvodnil a uvedl, proč považuje postup žalovaného za zákonný a námitky stěžovatelky za nedůvodné. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Rozsudek proto nelze považovat za nepřezkoumatelný. Z kasační stížnosti je navíc patrné, že sama stěžovatelka závěry městského soudu vyvrací a polemizuje s konkrétními argumenty obsaženými v napadeném rozsudku. Nejedná se tedy o situaci, kdy by nebylo možné vůbec proti závěrům soudu věcně brojit. Je zřejmé, že stěžovatelka míní nepřezkoumatelností stav, kdy městský soud dospěl podle ní k nesprávným závěrům. Takový stav ovšem neznamená, že by tyto závěry nebylo možné přezkoumat.

pokračování

Dále stěžovatelka namítla, že městský soud dospěl k nesprávnému závěru, že v daném případě nebyl dán vážný důvod pro vydání nového rozhodnutí.

Z důvodů, které správní řád pro vydání nového rozhodnutí stanoví, je pro posuzovanou situaci aplikovatelný pouze důvod dle ust. § 101 písm. c) správního řádu. Podle tohoto ustanovení platí, že provést nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci lze tehdy, jestliže nové rozhodnutí z vážných důvodů dodatečně stanoví nebo změní dobu platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůtu ke splnění povinnosti nebo dodatečně povolí plnění ve splátkách, popřípadě po částech; zkrácení doby platnosti nebo účinnosti rozhodnutí anebo lhůty ke splnění povinnosti je možné pouze tehdy, stanoví-li tuto možnost zákon.

Předpokladem pro vydání nového rozhodnutí podle citovaného ustanovení je tedy existence vážných důvodů. Nejvyšší správní soud se shoduje s hodnocením městského soudu, že v nyní projednávané věci vážné důvody pro vydání nového rozhodnutí o stanovení doby k vycestování nenastaly, neboť stěžovatelka měla dostatečný časový prostor pro dobrovolné opuštění území České republiky.

Stěžovatelce byla uložena povinnost opustit území České republiky rozhodnutím o správním vyhoštění ze dne 26. 11. 2013, č. j. KRPA-101657-90/ČJ-2012-000022, které nabylo právní moci dne 12. 5. 2014. Doba k vycestování byla v tomto rozhodnutí stanovena do 30 dnů od jeho právní moci. Tato lhůta uplynula v průběhu soudního přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění. Soudní přezkum byl pravomocně ukončen usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2014, č. j. 7 Azs 182/2014 - 28, které nabylo právní moci dne 10. 10. 2014. Dne 3. 11. 2014 pak byl stěžovatelce vydán výjezdní příkaz s tím, že je povinna vycestovat z území České republiky nejpozději do 8. 11. 2014.

Se stěžovatelkou nelze souhlasit v tom, že by lhůta stanovená výjezdním příkazem byla nedostačující. Jak Nejvyšší správní soud opakovaně uvedl, rizik možného neúspěchu v soudním přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění si musí být cizinec vědom. S ohledem na zákonem stanovenou maximální šedesátidenní lhůtu k projednání a rozhodnutí ve věcech žalob proti rozhodnutí o správním vyhoštění (ust. § 172 odst. 7 zákona o pobytu cizinců) může přitom předpokládat, v jakém časovém horizontu soud pravděpodobně o žalobě rozhodne. V dané době si pak může obstarat potřebné záležitosti spojené s vycestováním pro případ, že by jeho žaloba nebyla úspěšná (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2013, č. j. 1 As 7/2013 - 32, nebo ze dne 27. 11. 2014, č. j. 10 Azs 238/2014 - 44).

V daném případě stěžovatelka navíc podala proti rozsudku, jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění, kasační stížnost, které byl přiznán odkladný účinek. Od pravomocného uložení správního vyhoštění do pravomocného ukončení soudního přezkumu tak uplynulo téměř pět měsíců, během nichž si stěžovatelka mohla a měla zajistit veškeré formality potřebné pro vycestování, pro případ, že v soudním řízení nebude úspěšná. Tuto dobu považuje Nejvyšší správní soud za zcela přiměřenou a plně postačující k tomu, aby si obstarala veškeré potřebné osobní doklady a přepravní dokumenty pro sebe i svou dceru. Jestliže správní orgán poskytl stěžovatelce ještě dodatečnou lhůtu pro vyřízení všech formalit v délce 5 dnů od vydání výjezdního příkazu,

tj. 29 dnů od pravomocného ukončení soudního přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění, nelze mít za to, že by stěžovatelka neměla dostatečný časový prostor pro opuštění území České republiky i se svou dcerou.

Nejvyšší správní soud považuje přitom za rozhodné pouze to, zda měla stěžovatelka dostatečný prostor pro obstarání všech formalit nezbytných pro opuštění území České republiky, nikoliv to, na základě jakého právního nástroje jí byl tento prostor poskytnut (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 72/2013 - 31). Jestliže byl oním právním nástrojem výjezdní příkaz, který adekvátní prostor stěžovatelce poskytl, nebyl již dán vážný důvod pro vydání nového rozhodnutí o stanovení doby k vycestování.

Nelze přisvědčit ani námitce, že stanovení lhůty 5 dnů k opuštění území České republiky ve výjezdním příkazu je v rozporu s ust. § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Toto ustanovení totiž dopadá na rozhodnutí, jímž je stanovena doba k vycestování v rozhodnutí o správním vyhoštění, nikoliv na výjezdní příkaz, který je institutem odlišným a v zákoně o pobytu cizinců upraveným zcela samostatně (viz ust. § 50 zákona o pobytu cizinců). Navíc je nutno podotknout, že lhůta stanovená ve výjezdním příkazu fakticky ani nebyla pětidenní, neboť ukládala stěžovatelce povinnost opustit území České republiky do 8. 11. 2014, přičemž rozhodnutí o správním vyhoštění již bylo možné vykonat od 10. 10. 2014, kdy pravomocně skončil jeho soudní přezkum. Výjezdní příkaz tak ve skutečnosti poskytoval stěžovatelce dodatečnou lhůtu 29 dnů pro opuštění území České republiky.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci úspěch neměla, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému pak podle obsahu spisu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. května 2016

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu